

Συνέντευξη με τον π. Ζαχαρία (μέρος β΄) - Προσευχή και Θεία Λειτουργία

[Ορθοδοξία](#) / [Πνευματική Ζωή](#) / [Συνεντεύξεις](#)

[Αρχιμανδρίτης Ζαχαρίας Ζάχαρου, Ιερά Μονή Τιμίου Προδρόμου Έσσεξ Αγγλίας](#)

Ερώτηση: Μπορεί ο πιστός, ως μέλος της ευχαριστιακής σύναξης, να απέχει για καιρό από αυτήν;

Απάντηση: Το Σώμα του Χριστού, η θεσπέσια αυτή κοινωνία των αγίων, απαρτίζεται σε κάθε ευχαριστιακή σύναξη. Ο Χριστός δεν έχει ποτέ μοναξιά: εφόσον είναι παρών και ιερατεύει το Άγιο Μυστήριο, όπου είναι ο Χριστός, είναι και όλοι οι άγγελοί Του και όλοι οι άγιοί Του. Εκεί που τελείται η Λειτουργία, με ένα ακατάληπτο τρόπο, με τη δύναμη του Αγίου Πνεύματος, είναι παρούσα όλη η θριαμβεύουσα Εκκλησία του ουρανού. Επομένως, πως μπορούμε να απουσιάσουμε από την ευχαριστιακή σύναξη, όπου είναι παρών ο Χριστός με όλη τη στρατιά των αγγέλων και των αγίων και με όλα τα χαρίσματα των εκλεκτών Του σε όλη τη γη; Αυτό όμως ισχύει κάτω από κανονικές συνθήκες. Είναι τελείως διαφορετικό αν γίνει ένας πόλεμος και μας πάρουν αιχμαλώτους σε μία ξένη χώρα και μείνουμε ένα η δύο χρόνια αλειτούργητοι, και μπορεί να μην επιστρέψουμε ποτέ πίσω να δούμε Λειτουργία. Η όπως τώρα, που ήρθε αυτή η επιδημία και κατά ανάγκη

έπρεπε να απομονωθούμε για να μην επεκταθεί. Τότε, λόγω της ανάγκης γίνεται και «νόμου μετάθεσις», λέει ο Απόστολος (Εβρ. 7,12). Δηλαδή, λόγω της ανάγκης ο Θεός θα μας δώσει άλλους τρόπους να επικοινωνήσουμε μαζί Του. Εκεί που είμαστε θα επικαλεσθούμε το Όνομα του Χριστού, θα φέρουμε στον νού μας τους λόγους του Ευαγγελίου Του και θα ζήσουμε με αυτά στην Παρουσία του Θεού. Τότε ο Θεός θα μας δώσει όλα όσα χρειάζονται για τη σωτηρία.

Είναι παράδοξη η κατάσταση αυτή στην οποία ζούμε τώρα. Αλλά πολλοί πιστοί μας έχουν εξομολογηθεί ότι βρήκαν μεγάλη χάρη, ότι βρήκαν ένα τρόπο προσωπικής Λειτουργίας στο σπίτι τους. Διαβάζοντας Ψαλμούς, λέγοντας την ευχή του Ιησού, συνεχώς αναφερόμενοι στο Ευαγγέλιο και διαβάζοντας πνευματικά βιβλία, έζησαν την απομόνωσή τους σαν πανηγύρι. Λόγω της ανάγκης και επειδή είχαν πόθο Θεού, βρήκαν τη δύναμη της ζωής της ακαταλύτου και στενότερη επαφή με τον Χριστό. Ο Θεός είναι πάνω από όλα και εξ ανάγκης μεταθέτει και τον νόμο Του. Εκείνο που θα το έδινε στη Λειτουργία, θα το δώσει με μεγαλύτερη αφθονία και γενναιοδωρία στην αναγκαία απομόνωση του ανθρώπου που Τον αναζητά. Αλλά υπάρχει η διάκριση αυτή: πώς ζούμε κάτω από κανονικές συνθήκες και κάτω από συνθήκες ανάγκης.

Ερώτηση: Πώς βίωνε ο άγιος Σωφρόνιος τη Θεία Λειτουργία;

Απάντηση: Ο Γέροντας έζησε και κάτω από κανονικές συνθήκες στο Μοναστήρι του στο Άγιο Όρος, και κάτω από ιδιαίτερες συνθήκες στην απομόνωση της

ερήμου, και τρόπον τινά ως ενοριακός ιερέας στη Γαλλία, μετά ως ιδρυτής Μονής και Ηγούμενος, και στο τέλος της ζωής του ως έγκλειστος. Στο κοινόβιο η ζωή του πήγαινε από Λειτουργία σε Λειτουργία. Μετά αποσύρθηκε στην έρημο, όχι για να λειτουργήσει, αλλά να παραδοθεί σε βαθιά μετάνοια. Για εβδομάδες δεν άνοιγε τη θυρίδα της σπηλιάς να δει αν είναι ημέρα η νύχτα. Ήταν στο πάτωμα και θρηνούσε απαρηγόρητα για τη φτώχεια του την πνευματική, και το Πνεύμα το Άγιο όλο και περισσότερο ενέτεινε τη θεωρία αυτής της φτώχειας για να έχει μεγαλύτερη έμπνευση και πιο βαθιά μετάνοια. «Είχα ένα σκοινί μέσα στη σπηλιά και είχα κρεμασμένες τις πετσέτες μου που ήταν όλες μουσκεμένες από το κλάμα», μου έλεγε. Έτσι ζούσε στην έρημο, χωρίς συχνή Λειτουργία. Στο Μοναστήρι που ίδρυσε ξαναβρήκε κανονικές συνθήκες και τότε η Λειτουργία ήταν πάλι το κέντρο της ζωής του. Όταν θα λειτουργούσε, από την προηγούμενη ημέρα δεν μπορούσες να τον προσεγγίσεις και να μην το αισθανθείς. Ήταν αλλοιωμένος με την προσδοκία της παραστάσεως ενώπιον του θυσιαστηρίου του Χριστού.

Έτσι ζούσε ο Γέροντας τη Λειτουργία. Πάντοτε είχε το μυστήριο της Θείας Ευχαριστίας ως κέντρο της ζωής του, διότι ήξερε ότι μέσα στη θεσπέσια αυτή σύναξη της Θείας Λειτουργίας, μπορεί ο άνθρωπος να πεί στον Θεό «τα Σα εκ των Σων Σοι προσφέρομεν κατά πάντα και διά πάντα» και να ακούσει την απάντηση του Θεού: «τα Άγια τοις Αγίοις»· να μπορεί δηλαδή να κάνει ανταλλαγή της μικρής και φθαρτής ζωής του με την ατελεύτητη και άφθαρτη ζωή του Θεού. Αυτή ήταν η θεωρία του Αγίου Γέροντος Σωφρονίου όσο αφορά τη Θεία Ευχαριστία. Ετόνιζε με σοβαρότητα ότι την τέλεια χάρη που βρίσκουν οι ησυχαστές στην έρημο μπορούν οι πιστοί να δεχθούν στη Θεία Λειτουργία αν προσέρχονται προετοιμασμένοι και ευπρεπισμένοι με ταπείνωση και συντριβή.

Ερώτηση: Η θεία Λατρεία και η προσευχή κατά μόναν αναιρούν η μία την άλλη;

Απάντηση: Η μία προετοιμάζει για την άλλη και η άλλη είναι η τελειότητα της προηγούμενης. Ανάλογα με την προετοιμασία που θα κάνουμε στο κελλί, θα είναι και η δύναμη της χάριτος και της παρηγοριάς που θα αποκομίσουμε από τη Λειτουργία. Για όσους δώσουν χρόνο να αδολεσχήσουν στην επίκληση του Ονόματος του Χριστού και χύσουν άφθονα δάκρυα μπροστά στον Θεό στο κελλί τους, η Λειτουργία θα είναι «βιαία πνοή» (Πραξ. 2,2) που θα τους αρπάξει και θα τους μεταφέρει στον κόσμο της αληθινής Λειτουργίας, την οποία προσφέρει ο Χριστός. Ο Γέροντας μας έλεγε: «Μην πηδάτε από το κρεβάτι σας στη Λειτουργία, να προετοιμάζεστε και να έρχεστε ευπρεπισμένοι, αλλιώς θα στεγνώσετε». Αν βεβαίως είμαστε άρρωστοι ή μας τύχουν πολλές δουλειές λόγω της ανάγκης της Μονής και εξαιρετικά δεν μπορούμε να κάνουμε την ίδια προετοιμασία, είμαι σίγουρος ότι ο Θεός δεν θα μας αφήσει να μείνουμε μακριά από εκείνο που θα

παίρναμε κάτω από κανονικές συνθήκες. Επομένως, η κατ' ιδίαν λατρεία, η κατ' ιδίαν προσευχή είναι προετοιμασία για την κοινή λατρεία, η οποία θα μας δώσει την τελειότητα της πνευματικής ζωής με την είσοδό μας στην κοινωνία της ζωής και του πλούτου των χαρισμάτων όλων των αγίων.

Ερώτηση: Υπάρχει μία φοβία στον κόσμο, ειδικά μετά την πανδημία, ακόμα και μεταξύ των πιστών. Τι συμβουλεύετε τον σύγχρονο άνθρωπο;

Απάντηση: Στο Γεροντικό λέει ο Αββάς Θεόδωρος: «Και αν ακόμα συγκρουσθεί ο ουρανός με τη γη, δε θα σαλευθώ, διότι προσευχήθηκα μέχρι τέλους στον Θεό να με ελευθερώσει από κάθε φόβο». «Ότι ενίσχυσας μετά Θεού και μετά ανθρώπων δυνατός έση» είπε ο Θεός στον Ιακώβ όταν πάλεψε μαζί Του όλη τη νύχτα (Γεν. 32,29). Επειδή φάνηκες ισχυρός στη σχέση σου με τον Θεό, θα είσαι ισχυρός και στη σχέση σου με τους ανθρώπους και με όλα τα φαινόμενα του κόσμου τούτου.

Μία φορά μία Πρεσβυτέρα ρώτησε τον Γέροντα: «Πως μπορώ να ξέρω ότι είμαι σωσμένη;» Και ο Γέροντας της απάντησε: «Είναι πολύ απλό. Καθόμαστε σε αυτό το δωμάτιο. Αν ξαφνικά άνοιγε η πόρτα και έμπαινε ο Χριστός μέσα, τι θα έκανες; Θα έλεγες, 'Παναγία μου, δεν είμαι έτοιμη!' ή θα έλεγες, 'Ω, Κύριε, έρχου, ω, Κύριε, δόξα Σοι;' Αν η αντίδρασή μας είναι να πούμε, 'Ναί, έρχου Κύριε, ναί, Κύριε, έλα να πάρεις τη δόξα που ανήκει σε Σένα από καταβολής κόσμου', τότε δεν έχουμε να

φοβηθούμε». Ο Χριστός είναι ο Ίδιος Αυτός που μας δημιούργησε από αγάπη, Αυτός που μας συντηρεί πάλι από αγάπη, που μας σώζει με τα φρικτά Του παθήματα και με την ατιμωτική θυσία του Σταυρού για να ζήσουμε εμείς οι εχθροί Του. Αυτός ο Χριστός συνέχεια μας περιποιείται με τη χάρη του Ονόματός Του, με τον φωτισμό του λόγου Του, με τη δύναμη του Αίματος και του Σώματός Του στο μυστήριο της Ευχαριστίας. Και στα τέλη των αιώνων θα έρθει με ακόμα μεγαλύτερο πλήρωμα χάριτος, αγάπης και αγαθότητας για να μας συναγάγει από περάτων της οικουμένης και να μας ανεβάσει στα ύψη του ουρανού, και να μας εισαγάγει στη Βασιλεία Του «επί πτερύγων αετού», όπως λέει ο Προφήτης Ησαΐας (βλ. Ησ. 40,31), μάλλον επί πτερύγων αγγελικών, διότι οι άγγελοι θα είναι οι αετοί που θα συνάξουν εκείνη την ημέρα τους πιστούς από τα πέρατα της οικουμένης για να μένουν μαζί Του αιώνια στο πανηγύρι της αγάπης του Πατρός και του Υιού και του Αγίου Πνεύματος. Σημασία έχει να ενισχύσουμε τη σχέση μας με τον Χριστό, διότι αν αυτή είναι ισχυρή και ζούμε συνεχώς με την αναμονή του ερχομού Του, διαπνεόμενοι από τη χάρη του Ονόματος και της Παρουσίας Του, τότε, όταν Τον δούμε να έρχεται θα αλαλάξουμε με ευφροσύνη: «Ναί, έρχου Κύριε Ιησού» (Αποκ. 22,20).

Ερώτηση: Πως να νικούμε τον φόβο του άλλου στην κρίση που περνάμε;

Απάντηση: Πάλι ο λόγος του Θεού μας βοηθάει: «Εάν γαρ και πορευθώ εν μέσω σκιάς θανάτου, ου φοβηθήσομαι κακά, ότι συ μετ' εμού ει· η ράβδος σου και η βακτηρία σου, αύται με παρεκάλεσαν» (Ψαλμ. 22,4). Ας κάνουμε ο,τι μας ζητούν οι αρχές για το κοινό όφελος, και να έχουμε την εμπιστοσύνη μας στον Χριστό. Αν σε Αυτόν συνεχώς κρίζουμε με το Όνομά Του και δεχόμαστε τον λόγο Του ως την απόλυτη αυθεντία της αλήθειας, δεν έχουμε να φοβηθούμε· όπως εμείς είμαστε πιστοί σε Αυτόν, και Αυτός παραμένει πιστός σε εμάς, δεν μπορεί να αρνηθεί τον Εαυτό Του (Β΄ Τιμ. 2,13). Ο Κύριος μένει πιστός να μας υπερασπίσει και να μας αποκρύψει «εν αποκρύφω του προσώπου Του» (βλ. Ψαλμ. 30,21), λέει ο Ψαλμός, δηλαδή, να μας σκεπάσει κάτω από την κραταιά Παρουσία Του. Η Παρουσία Του είναι φοβερή μόνο για τον εχθρό και τους δικούς του, αλλά για αυτούς που πιστεύουν στο Όνομά Του, υπάρχει λύση. Θα λέμε, «Κύριε, θα φυλαχθούμε μόνο αν Εσύ μας φυλάξεις. Δόξα Σοι».

[Διαβάστε εδώ το πρώτο μέρος](#)

<https://bit.ly/3idtTdm>